

Filozofická fakulta Jihočeské univerzity, Ústav bohemistiky

Posudek bakalářské práce

Autorka práce a studijní obor: Lucie Vejvodová, Bohemistika-Anglistika

Název práce: Václav Bolemír Nebeský jako překladatel antické literatury

Oponentka bakalářské práce: Mgr. Vera Kaplická Yakimova, Ph.D.

	HODNOCENÉ ASPEKTY PRÁCE	A	B	C	N	NN
1	Samostatnost zpracování, porozumění problematice, originalita práce	X				
2	Formulace cílů práce a jejich splnění	X				
3	Koncepce a struktura práce (úplnost, logická posloupnost a vyváženost kapitol, rozsah práce)	X				
4	Práce s literaturou/ s prameny (stav bádání, využití databází, práce s cizojazyčnou literaturou, interpretace a kritická reflexe textů, výběr a úplnost pramenné databáze, její kritika a interpretace)	X				
5	Adekvátnost použitých metod a jejich aplikace		X			
6	Formulace závěrů, příp. výsledky výzkumu	X				
7	Formální stránka práce (grafická úprava, jazyková a stylistická úroveň)	X				
8	Formální stránka práce (citační praxe a bibliografické odkazy)		X			

A = výborně	B = velmi dobře	C = dobře	N = nelze hodnotit	NN= nevyhověl/a
-------------	-----------------	-----------	--------------------	-----------------

Slovní vyjádření, náměty a otázky k obhajobě:

Předložená bakalářská práce se zabývá překladatelskou tvorbou Václava Bolemíra Nebeského a kombinuje teoretický, historický a analytický přístup k vybranému tématu. Lucie Vejvodová se pokusila nabídnout určitý vhled do teorie překladu tak, jak ji pojímá český teoretik Jiří Levý, dále poskytuje rychlý historický přehled změn, kterými procházela překladatelská praxe a v poslední části práce se věnuje Václavu Bolemírovi Nebeskému jako překladateli, jenž zanechal výraznou stopu v dějinách českých překladů z antické literatury. Musím hned na začátku uvést, že práce je velice povedená a čtivá a že jednoznačně naplňuje očekávání od tohoto typu práce. Bakalářská práce Lucie Vejvodové je bezesporu výborná, moje námítky jsou myšleny pouze jako doporučení pro další autorčiny práce.

Práce je strukturována standardním způsobem, prvně nabízí teoretické zamyšlení nad obecnějším problémem a následně nabídne případovou studii. První dvě části práce jsou poměrově delší než ta

analytická a je otázkou, zda čtenáře příliš nezatěžují obecnou problematikou, která není ve výsledku ani přímo aplikována v kapitole třetí. Zároveň je tato rozvláčnost jednoznačně pochopitelná – autorka se musela seznámit s teoriemi, které nejsou během bakalářského studia akcentovány, a tím prokázala svoje schopnosti samostatného porozumění složitějším teoretickým problémům.

Další slabinu prvních dvou kapitol vidím ve skutečnosti, že autorka opírá svoje poznatky o teorii a praxi překladu o jediný zdroj – práce Jiřího Levého. Je třeba ocenit, že se autorka dokázala dobře zorientovat v jeho myšlení a úspěšně systematizovala jeho základní teze. Je pochopitelné, že Vejvodová „sáhla“ po zdroji, který je v českém kontextu nejprístupnější, zároveň je otázkou, zda je nejvhodnější. Autorka na konci druhé kapitoly sama dospěje k tomu, že jeho dílo není v současné době nejaktuálnější a že mnoho badatelů ho považuje za překonané. Není úplně jasné, jaký postoj sama autorka zastává v otázce role překladatele v procesu překladu. Na s. 29-20 například uzavírá celé pojednání o překladu takto: „Překladatel je identifikován stylem svého překladu a jedná se tvůrčí proces, který vychází přímo ze znalostí a zkušeností překladatele. V minulosti byl překlad mnohdy nástrojem diskurzu, podléhající jeho požadavkům v návaznosti na sociální a kulturní uvědomělosti čtenářského publika. V současné době je překlad spíše nástrojem k rozšifrování jednotlivostí jazyků a prostředkem k šíření informací. Jeho dosah je určován především jeho individuální kvalitou a vhodně zvolenými jazykovými prostředky, nikoliv záměrnou snahou zakrývat či naopak předávat určité vlastnosti původního textu.“ Tato pasáž nabádá k představě, že se v jistém momentu (jakém?) překladatelská činnost „osamostatnila“ od dobového diskurzu a že jeho úkolem je pouze „šíření informací“ a správný výběr jazykových prostředků. S takovým pojetím ale nebude souhlasit mnoho současných teoretiků překladu a sama bych se k nim musela jednoznačně přidat. Autorka by mohla svůj postoj k roli překladatele a jeho vztah k dobovým normám upřesnit během obhajoby.

Praktičtěji laděná poslední část práce kombinuje pokus vysvětlit Nebeského zájem o antiku pomocí paratextů překladatele a dobovou kritickou recepci s jazykovou analýzou jeho překladu. Autorka dobře ukazuje, že Nebeského překladová tvorba kombinuje rysy romantismu a klasicismu. Antická literatura je pro Nebeského vzorem, inspirací i morálním příkladem, jazykové prostředky, které využívá ve svých překladech jsou však bližší romantické poetice. Toto zjištění potvrzuje, že překladová tvorba může být místem, kde se setkávají různé dobové diskurzy a nabídnout další důkaz k vnímání literárních dějin jako složitých průniků rozmanitých estetických možností.

Jazykovou úroveň práce nerada posuzuji, jelikož nejsem rodilá mluvčí. Kromě výskytu překlepů, však musím upozornit na systematickou chybu v odkazování na literaturu, kdy je jako hlavní autor uveden i překladatel či editor, například „DOBROVSKÝ, Josef a JEDLIČKA, Benjamin, ed. *Dějiny české řeči a*

literatury“, „NEBESKÝ, Václav Bolemír a DOBIÁŠ, Dalibor, ed. *Básně*“, „Aischylos a NEBESKÝ, Václav Bolemír. *Eymenidy: tragoedie Aischylova*“ atd.

Závěrem musím konstatovat, že bakalářská práce Lucie Vejvodové je příkladem povedené a přínosné první vědecké práce, která poukazuje na potenciál své autorky do budoucna.

Bakalářskou práci ...**doporučuji**... k obhajobě.

Navrhovaná klasifikace: výborně

V Sofii dne 17. srpna 2022

.....
podpis vedoucího/**oponentky** bakalářské práce

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	Dobře	Nevyhověl
---------------------	----------------	-------------	-------	-----------